

hølelsen af Skolepengene for Eleverne i de lærde Skoler. Jeg anseer denne Forhøielse ikke blot for en Retfærdighedshandling, men jeg tillægger den en meget stor Betydning, fordi jeg troer, at de lave Skolepenge i Forbindelse med andre Omstændigheder, f. Ex. Forældres Forsængelighed o. s. v., have bidraget til at føre mange unge Menneffer ind i de lærde Skoler, der ikke have havt den Begavelse, som behøves for at drage Nytte af Underviisningen, og jeg seer deri en af Grundene til, at man har havt mange daarlige Embedsmænd, som, hvis deres Barndoms- og Ungdoms-Underviisning var bleven givet paa en fornuftigere Maade, vilde kunne have afgivet meget brugbare Mænd i andre Livsstillinger. Det Skridt, som Udvalget er gaaet, maa man ogsaa kalde meget maadeholdent; thi jeg har for ikke lang Tid siden havt Grund til at overveie, hvorledes Indtægter og Udgifter vilde stille sig ved et privat Institut i en af de større Kjøbstæder, uden at et saadant Institut enten med Hensyn til det Døre eller Indre kan maale sig med en videnskabelig lærd Skole, og Resultatet blev da, at Skolecontingentet ikke kunde sættes lavere end 5 Rd. maanedlig, altsaa 60 Rd. aarlig. Jeg troer altsaa, at den Forhøielse, der er foreslaaet, er retfærdig og rimelig og vil i mange Henseender have en gavnlig Indflydelse paa Livet i de lærde Skoler.

Schiern: Det forekommer mig tvivlsomt, om den Indstilling virkelig er begrundet, hvorefter Skolepengene skulle forhøies. Det hedder i Udvalgets Betænkning, hvor der er Tale om Sorø Akademi, at man foreslaaer Forhøielsen i Overensstemmelse med hvad der vil blive foreslaaet med Hensyn til Contingentet for Disciplene i de lærde Skoler, og hvor de saakaldte lærde Skoler omtales, hedder det, at Skolepengene i den, som man paastaar, i andre Henseender saa stærkt begunstigede Metropolitan-skole ikke bør være lavere end i Hovedstadens private høiere Skoler. Det forekommer mig, at det kunde føre til Misliighed, dersom det skal opstilles som Princip, at det herefter skal komme til at beroe paa de vedkommende private Skoler, hvilke Skolepenge der skal gives i de

offentlige eller de Staten tilhørende Skoler. Det forekommer mig ogsaa, at netop, naar man skal stille sig paa det mere demokratiske Standpunkt, som Mange her saa gjerne ville, maatte man fra dette nærmest holde paa, at Skolepengene i disse Anstalter ikke ere for høie, at Udgangen til dem er friere. Man har idetmindste i dette Thing, da der i sin Tid her var Tale om Universitetet, oftere og stærkt gjort gjældende, at fra dette demokratiske Standpunkt maatte det netop ønskes, at Udgangen til Forelæsningerne ved Universitetet var fri. Jeg veed nok, at Forholdet maaskee ikke er fuldkommen det samme, men det er dog et meget lignende, og dengang var man netop ivrig i at fastholde den Tanke, at Udgangen skulde være let. Hvad nu isærdeleshed Sorø Akademi angaaer, da troer jeg, at det var vistnok væsentligt i Stiftterens Tanke, der hengav sine Midler til denne Anstalt, at en Underviisning, der antoges for at være god og passende, her skulde paa en billig Maade gives dem, der søgte Udgang til Akademiet, og naar man nu seer hen til, hvorledes Sorø Akademi giver Tilflugt, der lette Udgangen til saa mange andre Anstalter, til Thisteds nye Skole, til Realskolevæsenet, til den polytechniske Anstalt, til Seminariefonden, til Bondeskoler, til Opdragelsesanstalten paa Holskæmsminde, til Landbohøiskolen, saa synes det mig, at det vel ogsaa kunde kaldes billigt at tage større Hensyn til hiin oprindelige Tanke med Hensyn til denne Anstalt, hvorefter netop der skulde være en let Udgang for Flere, og da netop ogsaa for Mange, for hvem det ellers maaskee vilde være en Umulighed, saa at denne Tanke da blev respecteret noget mere, end det synes at maatte blive Tilfældet i Fremtiden, dersom Skolepengene der altid skulle gjøres afhængige af, hvorledes Skolepengene blive i enkelte private Skoler i Hovedstaden.

Ordføreren: Det har aldeles ikke været Hensigten her at fastsætte et Princip, ifølge hvilket de private lærde Skoler skulde bestemme Betalingen i de offentlige lærde Skoler. Den ærede Rigsdagsmand vil i denne Henseende kunne berolige sig, naar han blot vil tage en lille Smule Hensyn til det virkelige Liv og